

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach

Mońki, 30-03-2026 r.

Znak sprawy: HK.045.12.2026

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI DLA GMINY MOŃKI ZA 2025 ROK

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 416), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz.U. z 2024 r. poz. 757) oraz § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w oparciu o wyniki prowadzonej w ramach nadzoru bieżącego kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi **dokonyuje oceny obszarowej jakości wody dla GMINY MOŃKI za 2025 r.**, którą przedstawia poniżej:

1. Wykaz producentów wody na terenie gminy Mońki:

Na terenie gminy Mońki, wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi dostarczały 2 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę zarządzane przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Mońkach sp. z o.o., ul. Kolejowa 21, 19-100 Mońki. Łącznie wodociągi te zaopatrywały 10 656 osób zamieszkałych na terenie gminy Mońki.

Na terenie gminy Mońki funkcjonuje jeden podmiot wykorzystujący wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, pochodzącą z indywidualnego ujęcia, działającego na rynku spożywczym. Jednostką odpowiedzialną za jakość wody w tym wodociągu jest Moniecka Spółdzielnia Mleczarska w Mońkach, ul. Adama Mickiewicza 62, 19-100 Mońki.

Tabela. 1. WODOCIĄGI ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA W WODĘ NA TERENIE GMINY

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Mońkach
ul. Tysiąclecia 5, 19-100 Mońki
tel. +48 85 716 26 17
Adres do e-Doręczeń: AE:PL-76395-14741-RDEV-29
www.gov.pl/web/psse-monki

Producent wody	Nazwa wodociągu/ zaopatrywane miejscowości	Wielkość produkcji wody [m3/dobę]	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę [tys.] stan na 31.12.2025 r.	Sposób uzdatniania/ dezynfekcja (metody)	Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów (w ciągu roku)	Działania naprawcze	Prowadzone postępowanie administracyjne (w ciągu roku)	Ocena jakości wody na koniec 2025 r.
Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Monkach sp. z o.o., ul. Kolejowa 21, 19-100 Monki	wodociąg w Monkach: Monki, Boguszewo, Ciesze, Czekołydy, Dudki, Dudki – Kolonia, Dzieżki, Dziękonie, Ginie, Hornostaje, Hornostaje – Osada, Jaski, Koleśniki, Kołodziej, Konopczyn, Kosiorki, Kropiwnica, Krzczkowo, Kuczyn, Lewonie, Łupichy, Magnusze, Masie, Mejły, Moniuszczki, Oliszki, Ołdaki, Potoczyna, Przytulanka, Pyzy, Rusaki, Rybaki, Sikory, Sobieski, Świerzbienie, Waśki, Wojszki, zalesie, Zblutowo, Znoski, Zyburty, Żodzie	2514	10,406	odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie, dezynfekcja podchlorynem sodu wg potrzeb	żelazo- 34 dni ; mangan-259 dni ;o.l.m.-20 dni ; mętność- 34 dni	płukanie filtrów odmanganiania, zwiększenie natlenienia, płukanie armatury	mangan - postępowanie z terminem do 30.06.2026 r.; mętność- zakończone postępowanie administracyjne z dniem 10.12.2025	Warunkowo przydatna do spożycia
	wodociąg w Kuleszach: Kulesze, Wilamówka	187	0,259	brak	mętność- 34 dni	Płukanie armatury	mętność- zakończone postępowanie administracyjne z dniem 10.12.2025	Przydatna do spożycia

Moniecka Spółdzielnia Mleczarska w Mońkach, ul. Adama Mickiewicza 62, 19- 100 Mońki	indywidualne urządzenie wodociągowe MSM	1196	0,245 (pracownicy)	odmanganianie, odżelazianie, filtracja, dezynfekcja podchlorynem sodu wg potrzeb	brak	nd	nd	Przydatna do spożycia
--	--	------	-----------------------	--	------	----	----	--------------------------

nd-nie dotyczy

2. Jakość wody:

W 2025 r. przeprowadzono łącznie 3 kontrole urzędowe stanu sanitarno-higienicznego i technicznego ww. wodociągów oraz 5 kontroli urzędowych w zakresie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Do badań laboratoryjnych pobrano:

w ramach kontroli wewnętrznej: 32 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym:

- 27 w zakresie parametrów grupy A,
- 5 w zakresie parametrów grupy B,

w ramach kontroli urzędowej: 1 próbkę wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie parametrów grupy A.

W ramach **bieżącego nadzoru sanitarnego** pobrano 4 próbki wody po zakończonych działaniach naprawczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach wydał 33 oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Oceny zostały wydane na podstawie analiz sprawozdań z badań laboratoryjnych wody, przeprowadzonych w 2025 r. z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, zasilających obszar gminy Mońki.

3. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody, działania naprawcze, prowadzone postępowania administracyjne:

Analizując wyniki badań wody wykonanych w 2025 roku stwierdzono przekroczenie parametru mętności, żelaza, manganu oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczanej przez wodociąg w Mońkach.

W wodociągu publicznym w Kuleszach wystąpiło przekroczenie parametru mętności. Zazwyczaj przekroczenia był krótkotrwałe.

PPIS w Mońkach wszczął 5 postępowań administracyjnych. W wyniku podjętych działań naprawczych woda w ww. wodociągach uległa poprawie i spełniała wymagania.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach umorzył 4 postępowania. Pobierano próbki wody w ramach nadzoru sanitarnego, w których przekroczeń nie stwierdzono.

W związku z przekroczeniem manganu PPIS w Mońkach wydał 1 decyzję administracyjną stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia.

Administrator wodociągu każdorazowo informował Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o podjęciu działań naprawczych. Strona, jak i organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonały badania kontrolne próbek wody, które potwierdziły zgodność parametru z wymogami obowiązującego rozporządzenia.

Mętność

Mętność to parametr wskaźnikowy wyrażany w jednostkach: [$\mu\text{g/l}$]. Określa zawartość tego pierwiastka w badanej wodzie. Dopuszczalna wartość tego parametru w wodzie do spożycia wynosi 200 $\mu\text{g/l}$ zgodnie z załącznikiem nr 1 część C tab. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Mętność wody wywołana jest obecnością drobnych cząsteczek stałych, które mogą się znajdować w wodzie na skutek nieodpowiedniego uzdatniania lub z powodu unoszenia cząstek osadów pochodzących z sieci wodociągowej. W przypadku niektórych ujęć podziemnych mętność może wynikać z przenikania do niej cząstek gliny lub kredy w niewielkim stopniu ulegających sedymentacji ze złóż gliny oraz wytrącania się nierozpuszczalnego wodorotlenku żelaza(III) i innych tlenków w przypadku, gdy pompowana woda nie jest natleniona. Woda o wysokiej mętności nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi, jednak zapewnia ochronę mikroorganizmom przed działaniem dezynfekcyjnym i może pobudzać wzrost bakterii. Zaleca się, więc aby mętność wody była utrzymywana na możliwie najniższym poziomie ze względu na jej znaczenie dla jakości wody pod względem mikrobiologicznym.

Mangan

Mangan jest jednym z najpowszechniej spotykanym metalem w skorupie ziemskiej. Występuje on naturalnie w wodach powierzchniowych i podziemnych. Jest też naturalnym elementem wielu produktów żywnościowych i to właśnie drogą pokarmową człowiek przyjmuje go najwięcej. Wartość zalecana ustalona ze względów zdrowotnych dla manganu jest równa 400 $\mu\text{g/l}$ wody. Jednakże mangan występujący w stężeniu przekraczającym 100 $\mu\text{g/l}$ nadaje niepożądany smak napojom, a także powoduje przebarwienia urządzeń sanitarnych i odzieży podczas prania. Obecność manganu w wodzie do picia może doprowadzić do odkładania się osadów w systemie dystrybucji. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami zawartość manganu w wodzie nie powinna przekraczać 50 $\mu\text{g/l}$.

Żelazo

Żelazo to parametr wskaźnikowy wyrażany w jednostkach: [$\mu\text{g/l}$]. Określa zawartość tego pierwiastka w badanej wodzie. Dopuszczalna wartość tego parametru w wodzie do spożycia wynosi 200 $\mu\text{g/l}$ zgodnie z załącznikiem nr 1 część C tab. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). W wodach powierzchniowych i głębinowych występuje w sposób naturalny w ilościach zależnych od budowy i składu mineralnego podłoża. Szczególnie duże stężenie żelaza, a także manganu spotyka się w wodach głębinowych. Poza tym źródłem żelaza mogą być ścieki przemysłowe, korozja rur i wody kopalniane. W wodzie wodociągowej podwyższone stężenie żelaza występuje w przypadku nieprawidłowo prowadzonego uzdatniania, tzw. odżelaziania. Żelazo jest pierwiastkiem, którego codzienne spożycie w pewnych ilościach jest niezbędne dla zdrowia, przede wszystkim dla prawidłowego funkcjonowania układu krwiotwórczego, mięśni oraz wielu enzymów, biorących udział w licznych reakcjach biochemicznych. Woda

zawierająca ponadnormatywną wartość żelazo nie stwarza bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi, ale może wpływać na smak potraw i powodować powstawanie plam na urządzeniach sanitarnych, na pranej bieliźnie. Natomiast w sieci wodociągowej mogą rozwijać się nitkowate bakterie żelaziste, które wpływają na zwiększenia barwy i mętności oraz nadają wodzie przykry smak i zapach. Sieć wodociągowa traci stopniowo sprawność z powodu jej zatykania się masami żywych i obumierających bakterii.

Ogólna liczba mikroorganizmów

Oznaczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w wodzie (określanych również jako liczba bakterii heterotroficznych, całkowita liczba bakterii, liczba kolonii) jest jednym z parametrów mikrobiologicznych, który dostarcza niezbędnych informacji do nadzoru i oceny jakości wody. Określenie ogólnej liczby mikroorganizmów jest użyteczne w celu oceny jakości zarówno wody ujmowanej, jak i do monitorowania procesów uzdatniania wody. Wskaźnik ten uchodzi za najbardziej przydatny w ocenie stanu sanitarnego systemu dystrybucji, sygnalizując warunki sprzyjające narastaniu mikroflory, w tym stagnację wody, tzw. odcinki martwe przewodów, wyłączone z czynnego przepływu wody, znaczną zawartość wykorzystywanych przez mikroorganizmy substancji wzrostowych w wodzie, biofilm i inne niedostatki w zakresie utrzymania sieci wodociągowej. Oznaczanie ogólnej liczby mikroorganizmów w połączeniu z monitorowaniem *E. coli*, bakterii grupy coli, mętności i stężenia środków dezynfekcyjnych, powinno być stosowane w ramach realizacji systemu wielobarierowego podejścia mającego na celu zapewnienie produkcji bezpiecznej wody do spożycia.

4. Zgłoszone reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody na danym obszarze:

W 2025 r. osoby korzystające z wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pochodzącej z wodociągów zlokalizowanych na terenie gminy Mońki nie zgłaszały reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

5. Szacowanie ryzyka zdrowotnego:

Mętność występująca w wodzie może wpływać na pogorszenie własności organoleptycznych wody. Nie wywołuje negatywnych skutków zdrowotnych u ludzi. Podwyższona wartość manganu w wodzie może wpłynąć na pogorszenie właściwości organoleptycznych wody. Nie wywołuje negatywnych skutków zdrowotnych u ludzi. Woda zawierająca ponadnormatywną wartość żelazo nie stwarza bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi, ale może wpływać na smak potraw i powodować powstawanie plam na urządzeniach sanitarnych, na pranej bieliźnie. Ponadnormatywna ogólna liczba mikroorganizmów $22 \pm 2^\circ\text{C}$ po 72 h nie stanowi zagrożenia dla osób zdrowych, może natomiast stawać się przyczyną zachorowań w szczególnych warunkach, u osób z obniżoną odpornością różnego pochodzenia, osób przebywających w szpitalach na oddziałach intensywnej opieki czy salach pooperacyjnych. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Mońkach sp. z o.o. współpracował z organami Inspekcji Sanitarnej, uzgadniając i realizując harmonogram pobierania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej. Przekazywał sprawozdania z badań laboratoryjnych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Mońkach.

Konsumenci byli informowani na bieżąco o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi poprzez umieszczenie informacji na stronie internetowej/ portalach społecznościowych oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Mońkach.

Powyższą ocenę obszarową jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy Mońki należy przekazać ludności korzystającej z wody z ww. wodociągów.

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Mońkach**
mgr Agnieszka Wędołowska
/dokument podpisany elektronicznie/